

informator
MUZEUM W GRUDZIĄDZU

MUZEA UNIWERSYTETAMI KULTURY

Rok IX, Nr 1(75)

styczeń — marzec 1968

Fragment wystawy malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra w grudziądzkim Muzeum

Muzeum w Grudziądzu jest otwarte we wtorki w godz. 10.00—18.00, w środy, czwartki, piątki i soboty w godz. 10.00—15.00, w niedziele i święta w godz. 10.00—14.00. W poniedziałki i dni poświęczone Muzeum jest zamknięte. We wtorki wstęp bezpłatny. W pozostałe dni opłata wynosi: normalna — 1 zł, ulgowa — 0,50 zł, a dla grup powyżej 10 osób — 0,25 zł od osoby.

wystawy

← stałe

PRADZIEJE ZIEMI CHEŁMIŃSKIEJ
HISTORIA GRUDZIĄDZA
GALERIA WSPÓŁCZESNEGO
MALARSTWA POMORSKIEGO

KULTURA MATERIALNA OKOLIC
GRUDZIĄDZA (W FORMIE ZMAGA-
ZYNOWANEJ)

wystawy

czasowe

GRAFIKA ANTONIEGO ALSTERA. Indywidualna wystawa prac współczesnego artysty-grafika z Warszawy, znanego działacza społeczno-politycznego, dostępna zwiedzającym grudziądzkie Muzeum w okresie od 13 grudnia 1967 r. do 12 stycznia 1968 r. Całość składała się z 69 grafik: drzeworytów, termografii i linorytów, powstałych głównie w latach 1964—1967.

MALARSTWO I RYSUNEK KRZYSZTOFA CANDERA. Indywidualna wystawa malarstwa i rysunku grudziądzkiego artysty-plastyka, zorganizowana przez Muzeum dla uczczenia 5-lecia działalności grudziądzkiego Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego. Na ekspozycję złożyło się 51 prac: obrazów olejnych, akwarel, temper, rysunków tuszem i ołów-

kiem, powstałych w latach 1956—1968. Uroczystość otwarcia wystawy — połączona z jubileuszem 5-lecia Oddziału KPTK — odbyła się w gmachu Muzeum 18 stycznia 1968 r. Ekspozycja była czynna do dnia 3 marca 1968 r.

GRAFIKA ANNY SROCZANKI. Indywidualna ekspozycja prac graficznych bydgoskiej autorki, obejmująca 30 prac: linorytów, gipsorytów i gumolitów, powstałych w latach 1962—1967. Wystawę udostępniono zwiedzającym grudniadzie Muzeum od dnia 8 marca 1968 r.

wystawy r'uchome

OZDOBNA CERAMIKA LUDOWA. Ekspozycja 21 okazów ozdobnej ceramiki ludowej (m. in. misy, talerze, flakony, dzbany, podstawki), zorganizowana ze zbiorów Muzeum w grudniadziekim Technikum Ekonomicznym. Wystawa była czynna w okresie od 25 stycznia do 27 lutego 1968 r. i w tym czasie zwiedziło ją ogółem 1.200 osób.

PODKARPACKA CERAMIKA LUDOWA. Kolejny pokaz w Technikum Ekonomicznym, urządony ze zbiorów naszego Muzeum, obrazujący na przykładzie 14 eksponatów sztukę ludową Podkarpacia w zakresie ceramiki. Ekspozycja została udostępniona zwiedzającym w dniu 28 lutego 1968 r., a zamknięta dnia 30 marca 1968 r. Obejrzało ją ogółem 600 osób.

POKAZ BRONI Z OKRESU POWSTANŃ NARODOWYCH. Pod takim tytułem zorganizowano ze zbiorów naszego Muzeum wystawę broni siecznej i palnej w gmachu Technikum Mechanicznego w Grudniadzu. Całość składała

się z 26 eksponatów, które udostępniono zwiedzającym w dniu 1 lutego 1968 r. Wystawa była czynna do dnia 23 marca 1968 r. i zwiedziło ją ogółem 1.650 osób.

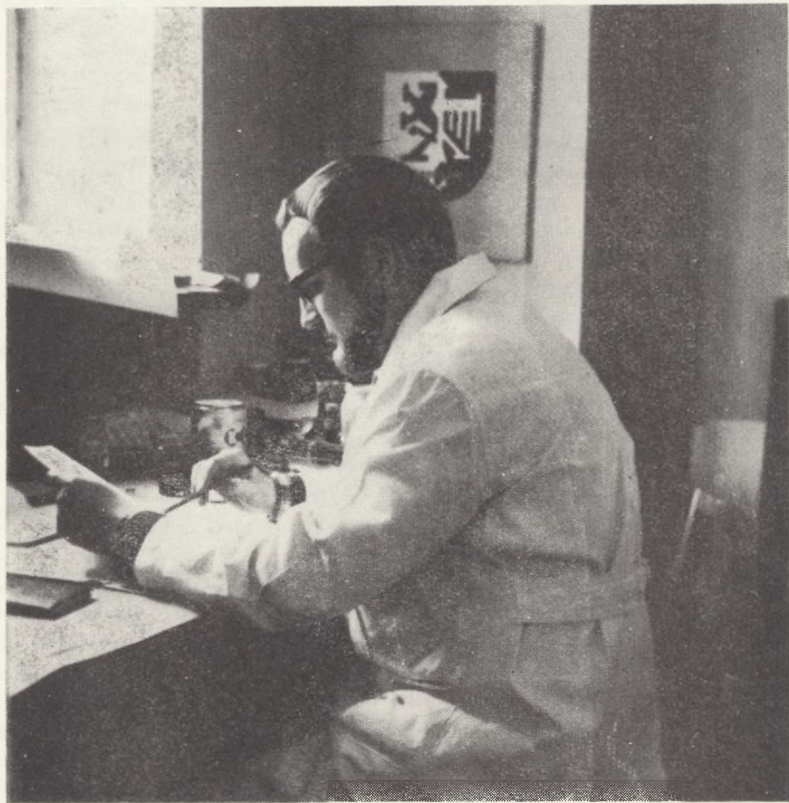
ARMIA RADZIECKA W PLASTYCE. Oświatowy pokaz reprodukcji malarstwa radzieckiego, poświęconego tematycznie powstaniu i bojom Armii Radzieckiej, urządony w Szkole Podstawowej w Dusocinie, pow. Grudniadz. Wystawę zorganizowano dla uczczenia obchodów 50-lecia Armii Radzieckiej. Otwarto ją w dniu 10 lutego 1968 r.

MALARSTWO ALEKSANDRA GIERYMSKIEGO W REPRODUKCJI. Ekspozycja 15 reprodukcji wybranych obrazów Aleksandra Gierymskiego (m. in. „Pomarańczarki”, „Altany”, „Święta trąbek”, „Chłopki” i „Chłopa”), zorganizowana ze zbiorów Muzeum w Swietlicy Cukrowni Melno, pow. Grudniadz. Wystawa została udostępniona zwiedzającym w dniu 1 marca 1968 r., a zlikwidowana dnia 30 marca br. Frekwencja zwiedzających wyniosła w tym okresie 250 osób.

Rozmowa z Krzysztofem Canderem

Grudziądzkie Muzeum zainaugurowało swoją działalność ekspozycyjną w 1968 r. wystawą indywidualną malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra. Spotkała się ona z dużym zainteresowaniem zwiedzających, których w okresie trwania

wystawy zanotowano aż ponad 3.000. O ekspozycji prac Krzysztofa Candra pisano w prasie, mówiono w radio, komentowano ją podczas zwiedzania, zapisywano uwagi w specjalnej księdze, wyłożonej w jednej z sal wystawowych.

A oto co usłyszeliśmy o wystawie od samego autora:

Nie jest to moja pierwsza wystawa w Grudziądzu. Pierwsza odbyła się w pomieszczeniach biurowych Centrali Nasiennej w roku 1963, następna w foyer Teatru Ziemi Pomorskiej, podczas Tygodnia Teatrów Polski Północnej, potem wystawa indywidualna rysunków w Muzeum i wreszcie ostatnia, będąca szerszą prezentacją dotychczasowego dorobku.

Poprzedziły ją sukcesy odniesione przez Twoje prace na wystawach ogólnopolskich. Czy sądzisz, że dlatego cieszyła się takim powodzeniem?

W pewnym sensie tak, wiadomo bowiem, że trudno być prorokiem między swymi. A jednak „swoim” chciałem pokazać obrazy, które zyskały nagrody i wyróżnienia. Stało się to możliwe dzięki pomocy Muzeum, gdyż sporo tych obrazów nie jest już moją własnością; trzeba je było wypożyczyć z innych muzeów.

Czy to jest wystawa retrospektywna?

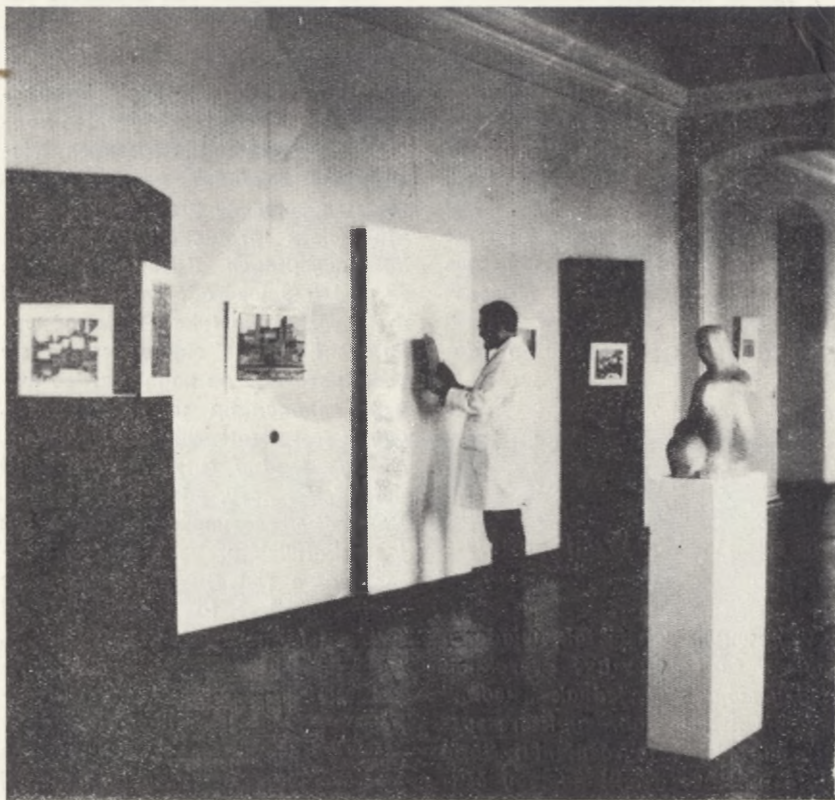
Owszem. Co prawda nie obejmuje prac najwcześniejszych to jednak jest jakimś pełniejszym przeglądem, gdyż składają się na nią prawie wszystkie dziedziny mojej działalności, z pominięciem oczywiście grafiki użytkowej. Jest też dla mnie, jako autora, terenem porównań i doświadczeń na pewno bardzo przydatnych w dalszej pracy.

Czy malarstwo jest głównym rodzajem uprawianej przez Ciebie twórczości?

Malarstwo daje największe możliwości wypowiedzenia się przez kondensację środków plastycznych. Niemniej rysunek, szkice i studia temperowe są pomocne przy rozwiązywaniu wielu problemów, zwłaszcza kompozycyjnych. Rysunek uważam za podstawowe zadanie w edukacji artystycznej plastyka. Ponieważ wydaje mi się, że ciągle jeszcze się uczę, pozostaje on nadal bardzo ważnym elementem w mojej pracy. Obraz jest ostatecznym jej efektem, chociaż trudno tutaj ustalić jakiś porządek rzeczy, gdyż bywa różnie. Nierzadko zaczynam malować bez jakichkolwiek przygotowań w szkicach. Tego rodzaju praca staje się przygodą. Jest to rodzaj przygód najbardziej uroczych i marzy mi się, żeby im jak najwięcej czasu poświęcać. Nie sądzę jednak, żebym kiedykolwiek mógł się wyłącznie malarstwem zajmować. Z tym trzeba będzie chyba poczekać do odległej bardzo ... emerytury.

Co najczęściej inspiruje Twoją twórczość?

Wbrew temu co sądzą zwiedzający wystawę, o czym mogłem się przekonać czytając książkę uwag o wystawie, powodem do ustawienia białego gruntowanej deski na sztaludze nie jest zwykle temat, ani konkretny widok z natury, ale chęć podjęcia nowego (przynajmniej dla mnie) problemu plastycznego, a niekiedy zagadnienia rozwiązane już przez starych mistrzów lecz zrealizowanie go w sposób współczesny. Źródłem inspiracji jest oczywiście wiele: niekiedy wystarczy przypad-

Krzysztof Cander był zarazem komisarzem wystawy

kowo zobaczony układ przedmiotów, z którymi kojarzy się jakaś treść, czasem zapamiętana uroda plastyczna całkiem zwykłego motywu pejzażowego, a często po prostu nastrój otaczający jakieś przedmioty lub właściwy dla jakiegoś miejsca. W takim wypadku realizacja malarska polega na dążeniu do uczynienia widocznym tego, co zaledwie wyczuwalne.

W jaki sposób to realizujesz?

Dla malującego dziecka najwięk-

szą przyjemność stanowi fakt samego pokrywania płaszczyzny barwami. Sądzę, że w każdej szczerzej twórczości ten element pozostaje. Dochodzi trud znajdowania odpowiedzi na zadawane sobie pytania i w trakcie pracy wynika — przynajmniej w moim wypadku niejako z podświadomości — konkretny temat. Dzieje się to na zasadzie skojarzeń. W ten sposób twórczość swoją uważam za kreatywną. Ta metoda pracy daje największą satysfakcję twórczą.

Krzysztof Cander — „Gazownia”, olej, deska, 31×29. Obraz zakupiony z wystawy przez grudziądzkie Muzeum (nr inw. 466)

Na wystawie pokazałeś szereg obrazów o tematyce przemysłowej. Różnią się one jednak diametralnie od znanych nam dotąd prac traktujących ten temat. Są niezwykle barwne, pogodne, wręcz szokują widza tak radosnym przedstawieniem ponurych przecież widoków.

Widoków, które mam codziennie przed oczyma. Mieszkamy przecież w mieście przemysłowym, o rzeczywistości niezbyt pięknej i pogodnej architekturze i być może — jak to zauważył jeden z moich kolegów — twórczość tego rodzaju ma charakter kompensacyjny.

Obok obrazów w ciepłej gamie barwnej na wystawie znajdują się inne, w tonacji zimnej lub prawie czarnej. Skąd ta różnorodność?

Traktując rysunek jako punkt wyjścia zaczynam każdy obraz od czerni, którą zresztą uważam za najszlachetniejszy z kolorów. Jestem przeciwnikiem koncepcji impresjonistycznej, dlatego każdy obraz staram się rozwiązać walorowo, zastępując w trakcie pracy walory barwami. Czasem okazuje się, że dla ekspresji jest to zbyt skuteczne. Ponadto każdy obraz jest dla mnie nowym zagadnieniem, nawet jeśli chodzi o serię tematyczną, toteż każdy wymaga innej gamy barwnej.

Wspomniałeś o malowaniu na desce, tak dziś niepopularnej.

Tak, ale popularnej w malarstwie holenderskim XVII w., a także

w ikonach bizantyjskich, które nie tylko w dziedzinie techniki są dla mnie stałym źródłem inspiracji. Ponadto technika, którą wypracowałem, wymaga takiego właśnie podłoża. Zapewne także i dlatego, że cenię przedmioty solidne, trwałe, o konsystencji stałej. Najchętniej więc maluję na podkładach twardych, takich jak płyty stolarskie. Pozwala to usuwać nieudane partie za pomocą noża malarzkiego. Ponadto obrazy te są bardziej odporne niż płótno na uszkodzenia mechaniczne.

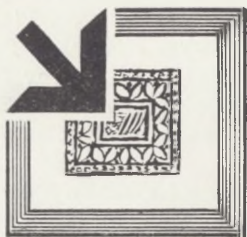
Jakie wystawy czekają Cię w najbliższym czasie?

Pod tym względem bieżący rok będzie bardzo pracowity: udział w Festiwalu Współczesnego Malarstwa Polskiego w Szczecinie, w wystawie rysunku i grafiki Okręgu Bydgoskiego ZPAP w Berlinie, ponadto zaproszono mnie do udziału w Ogólnopolskiej Wystawie Młodych w Sopocie, jesienią czeka mnie wystawa indywidualna w Bydgoszczy i przypuszczalnie jeszcze w tym roku — indywidualna wystawa w Warszawie.

To rzeczywiście ogromnie dużo. Życzę więc sukcesów i jak najwcześniejszej nowej wystawy w grudziądzkim Muzeum.

rozmawiała: Bożena Sikorska-Nowacka

z naszego

muzeum

◀ Pierwszy miesiąc 1968 r. upłynął w grudziądzkim Muzeum pod znakiem przygotowań do otwarcia indywidualnej wystawy malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra. Autor prac — mieszkaniec Grudziądza, członek bydgoskiego Oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków — był równocześnie komisarzem wystawy oraz wykonawcą plakatu. Do ekspozycji wydano specjalny katalog, pod redakcją Bożeny Sikorskiej-Nowackiej i w opracowaniu graficznym autora wystawy, zawierający — obok przedślowia, wstępu (pióra Marcellego Bacciarellego), notki biograficznej i spisu prac — 14 reprodukcji obrazów i rysunków. Wystawę twórczości Krzysztofa Candra przygotowano dla uczczenia 5-letniej działalności grudziądzkiego Oddziału Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego, z którym nasze Muzeum owocnie współpracuje od chwili utworzenia Towarzystwa — właśnie w gmachu Muzeum w dniu 16.XII.1962 r.

Moment otwarcia wystawy prac Krzysztofa Candra. Stoją od lewej: poseł na Sejm PRL mgr Witold Lassota, kierownik Muzeum mgr Jerzy Feldman, witający autora prac wraz z małżonką oraz red. „Gazety Pomorskiej” Władysław Łatuszyński

Uroczystości jubileuszowe, uświetnione — poza otwarciem wystawy prac K. Candra — recitalem skrzypcowym Piotra Janowskiego, laureata I nagrody w V Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu oraz otwarciem w Domu Kultury GZPG wystawy prac grudziądzkich plastyków-amatorów Zenona Zaremby i Zdzisława Sobockiego, odbyły się w naszym Muzeum w dniu 18 stycznia 1968 r. (patrz „Z życia KPTK”).

Otwarcie wystawy malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra (jako drugi punkt „części artystycznej” jubileuszowych uroczystości) zgromadziło ogromną liczbę widzów, a wśród nich — obok władz partyjnych i administracyjnych wojewódzkich i miejskich — artystów-plastyków z Grudziądza i innych ośrodków, reprezentantów świata nauki, techniki, środowisk i instytucji kulturalnych, prasy i radia. Zebranych powitał mgr Jerzy Feldman — kierownik Muzeum, następnie mgr Bożena Sikorska-Nowacka przedstawiła pokrótce sylwetkę malarza, jego życie i działalność artystyczną. Aktu otwarcia wystawy dokonał poseł na Sejm PRL, redaktor naczelny Ilustrowanego Kuriera Polskiego, a zarazem wiceprezes Zarządu Głównego KPTK w Bydgoszczy — mgr Witold Lassota. Wystawa spotkała się z nader żywym zainteresowaniem wszystkich obecnych, a uczestniczący osobiście w otwarciu wystawy autor prac udzielał licznych odpowiedzi na pytania dotyczące jego pracy twórczej. Uroczystość otwarcia ekspozycji została zakończona tradycyjną lampką wina.

O powodzeniu wystawy malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra w grudziądzkim Muzeum świadczy frekwencja zwiedzających: w okresie trwania ekspozycji tj. od 18 stycznia do 3 marca 1968 r. zwiedziły ją ogółem 3.184 osoby, w tym 45 wycieczek z 1.428 uczestnikami.

◀ W ramach działalności muzealnego Uniwersytetu Kultury odbyło się w pierwszym kwartale br. kolejne zajęcia dla uczestników naszych imprez kulturalno-oświatowych: 13 lutego 1968 r. — mjr WP mgr Jan Tomaszewski wygłosił odczyt pt. „Rozwój Armii Radzieckiej na przestrzeni pół wieku” (prelekcja zorganizowana dla uczczenia obchodów 50-lecia Armii Radzieckiej).

◀ Kontynuując stałą współpracę grudziądzkiego Muzeum ze szkołami zorganizowano w pierwszym kwartale br. spotkania z członkami szkolnych kół historycznych Technikum Ekonomicznego (16 lutego br. — w Muzeum) oraz I Liceum Ogólnokształcącego (20 marca br. — w szkole). Tematem spotkań pracowników Muzeum z młodzieżą była działalność ekspozycyjna, naukowa i oświatowa naszej instytucji oraz sposoby gromadzenia, konserwacji i wystawiania zabytków.

◀ Sztuka współczesna, a przede wszystkim malarstwo, były jednym z tematów obradującej niedawno metodycznej konferencji kierowniczek przedszkoli w Grudziądzu, poświęconej zagadnieniom związanym ze sztuką dziecka. W związku z tym odbyło się w Muzeum (dnia 21 marca 1968 r.) spotkanie z uczestniczkami konferencji, połączone z prelekcją o Galerii Współczesnego Malarstwa Pomorskiego i jej zwiedzaniem.

Fragment ekspozycji malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra

◀ Kierownik naszego Muzeum — mgr Jerzy Feldman oraz archeolog — mgr Ryszard Boguwolski uczestniczyli w X Ogólnopolskiej Konferencji Archeologicznej w Rzeszowie, obradującej w dniach od 19 do 21 lutego 1968 r. Organizatorami konferencji byli: Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki, Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk oraz Uniwersyteckie Katedry Archeologii.

◀ W dniu 3 marca 1968 r. w gmachu naszego Muzeum obradowała Oddziałowa Komisja Opieki nad Zabytkami przy PTTK. Uczestniczyli w niej społeczni opiekunowie zabytków z miasta i powiatu grudziądzkiego. W programie obrad „małego sejmiku” — zorganizowanego przed zbliżającym się Zjazdem Okręgowym Społecznych Opiekunów Zabytków w Golubiu-Dobrzyniu — znalazły się m. in. referat programowy pt. „Rozwój form działania na rzecz opieki nad zabytkami”, wytyczne dla przygotowania tablic informacyjnych na obiektach zabytkowych, odbudowa i zagospodarowanie niektórych zabytków architektury ziemi grudziądzkiej oraz plan pracy na bieżący rok.

◀ W pierwszym kwartale 1968 r., w ramach realizacji długoterminowego planu rozwoju Muzeum również w zakresie poszerzania powierzchni ekspozycyjnej i magazynowej, uwieńczone zostały rezultatem wielomiesięcznych starań kierownictwa Muzeum o uzyskanie dla naszych potrzeb kolejnego spichrza. Mieści się on przy ul. Spichrzowej nr 11 i bezpośrednio sąsiaduje z innym, adaptowanym już dla nas, spichrzem. Nowo uzyskany obiekt, będący uprzednio w użytkowaniu Zarządu Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, będzie spełniał — po odpowiedniej adaptacji — rolę magazynu działów archeologicznego i etnograficznego.

◀ Frekwencja zwiedzających zbiory grudziądzkiego Muzeum w drugim półroczu 1967 r. — zarówno w salach Muzeum jak i poza stałym terenem ekspozycyjnym — przedstawiała się następująco:

A. WYSTAWY STAŁE W GMACHU MUZEUM

1. Pradzieje Ziemi Chełmińskiej
2. Historia Grudziądza
3. Kultura materialna okolic Grudziądza (w formie zmagazynowanej)
4. Galeria Współczesnego Malarstwa Pomorskiego

B. WYSTAWY CZASOWE W GMACHU MUZEUM

1. Wojsko w 1000-letnich dziejach Państwa Polskiego; 1.VII.—14.XI. 1967 r. (przedłużenie z I półrocza) — 14.657 osób, w tym 273 wycieczki z 8.699 uczestnikami.
2. Grafika Antoniego Alstera; 13—31.XII.1968 r. — 616 osób, w tym 8 wycieczek z 189 uczestnikami.

C. WYSTAWY RUCHOME NA TERENIE MIASTA GRUDZIĄDZA

I. Klub przy ul. Jagiellończyka

- a) Matejko w reprodukcji; 25.VII.—31.XII.1967 r. — 800 osób.
- b) Pokaz broni siecznej XVIII—XX w.; 11.IX.—18.XII.1967 r. — 800 osób.

II. Klub przy ul. Kwiatowej

- a) Malarstwo pomorskie cz. II; 24.VI.—31.XII.1967 r. — 600 osób.

III. Klub przy ul. Warszawskiej

- a) Grudziądz w grafice Cecylii Wiśniewskiej; 3.XI.—31.XII.1967 r. — 300 osób.

IV. Międzyzakładowy Klub Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Spożywczego i Cukrowniczego

- a) Pejzaże Szyszki; 29.VIII.—27.XI.1967 r. — 900 osób.
- b) Malarstwo rosyjskie w reprodukcji; 6—31.XII.1967 r. — 280 osób.

V. Technikum Mechaniczne

- a) Sztuka ludowa z okolic Grudziądza; 14.XI.—24.X.1967 r. — 2.200 osób.
- b) Pokaz dawnych narzędzi rzemieślniczych; 25.X.—18.XII.1967 r. — 2.500 osób.

D. WYSTAWY RUCHOME POZA GRUDZIĄDZEM

1. Galeria Współczesnego Malarstwa Pomorskiego — w Muzeum w Lęborku; 3.VI.—5.X.1967 r. — 4.520 osób.
2. Malarstwo Aleksandra Gierymskiego w reprodukcji — w Muzeum na Zamku w Kwidzynie; 21.VII.—22.XI.1967 r. — 9.000 osób.
3. Pejzaże Szyszkina (zestaw II) — w Szkole Podstawowej w Dusolinie, pow. Grudziądz; 10.X.—31.XII.1967 r. — 250 osób.

Frekwencja zwiedzających zbiory Muzeum na wszystkich wystawach (stałych, czasowych i ruchomych) wynosi w **drugim półroczu 1967 r. ogółem 30.285 osób**. Na tę cyfrę składają się następujące dane: zwiedzający w gmachu Muzeum — 8.135 osób (w tym 98 wycieczek z 3.610 uczestnikami), zwiedzający wystawy w terenie — 22.150 osób.

Roczna frekwencja zwiedzających zbiory Muzeum w roku 1967 wynosi **ogółem 72.083 osoby**, w tym: 19.513 osób w samym gmachu Muzeum, a 52.570 osób na wystawach poza stałym terenem ekspozycyjnym.

◀ Wystawę grafiki Antoniego Alstera, czynną w okresie od 13 grudnia 1967 r. do 12 stycznia 1968 r., zwiedziło ogółem 829 osób, w tym 12 wycieczek z 385 uczestnikami.

◀ Frekwencja zwiedzających zbiory grudziądzkiego Muzeum w głównym gmachu ekspozycyjnym w pierwszym kwartale 1968 r. wynosi ogółem 6.063 osoby, w tym 88 wycieczek z 3.520 uczestnikami.

(bos.)

Nowe dary

W pierwszym kwartale 1968 r. zanotowano dalszą ofiarność ze strony społeczeństwa na rzecz grudziądzkiego Muzeum. Oto nazwiska ofiarodawców oraz ważniejsze złożone dary:

P. JANINA AMROGOWICZ z Grudziądza — legitymację No 74304 Identity-Card ex Prisoner of War No 3301, wystawioną na nazwisko porucznika WP Stefana Ferdynanda Amrogowicza — byłego jeńca wojennego; zaświadczenie dow. 12 Pułku Ułanów Polskich L. 13 (numer), wystawione na to samo nazwisko, uprawniające do noszenia brytyjskiego medalu wojkowego „The War Medal 1939—45”; książeczkę uposażenia oficera No D 1018.

Uczeń KAZIMIERZ REZMER z VI kl. Szkoły Podstawowej nr 8 w Grudziądzu — dwa bagnety niemieckie (bez pochew), bardzo zniszczone, z I wojny światowej, wykopane na terenie Grudziądza oraz bagnet polski z okresu międzywojennego, ze znakiem WG.

Uczeń WŁADYSŁAW BUKOWSKI ze Szkoły Zawodowej w Grudziądzu — skrzynkę blaszaną do amunicji z II wojny światowej, znalezioną w powiecie świeckim.

Uczeń GRZEGORZ LIETKA z IV kl. Szkoły Podstawowej nr 17 w Grudziądzu — duży klucz żelazny, wykopany podczas prac ziemnych na Górze Zamkowej.

Ob. ROMAN GROCHOWSKI z Grudziądza — banknot 50-koronny serii A 27, wydrukowany 12.IX.1940 r.; obiegową dwumarkówkę niemiecką, bitą w srebrze: AV. orzeł ze swastyką, w otoku napis „Deutsches Reich 1937”, pod orłem „2 Reichs Mark”, RV. popiersie Hindenburga, w otoku napis: „Paul von Hindenburg 1847—1934”.

P. ANTONI ALSTER, artysta-grafik z Warszawy — jedną grafikę, drzeworyt pt. „Kosmaty dziadek”, formatu 36,5×36,5.

P. EDMUND MALICKI, właściciel zakładu fotograficznego w Grudziądzu — dwie fotografie (13×18 cm) z defilady 8 Pułku Strzelców Konnych w Chełmnie, wykonane przez Ofiarodawcę w latach 1936—1938.

Uczennica EDWARDA PAWSKA ze Szkoły Przystosowania Rolniczego w Grudziądzu — staroświecką fajkę z długim cybuchem (75 cm). Na porcelanowej główicy popiersia trzech panujących w XIX wieku: cesarza Austrii — Ferdynanda I (1773—1875), cesarza Niemiec — Wilhelma I (1797—1888) i cara Rosji — Mikołaja I (1796—1855). Fajka należała niegdyś do pradiadka Ofiarodawczyni — Pawła Pawskiego.

Uczeń WIESŁAW MARTYŃSKI z II kl. Szkoły Podstawowej nr 8 w Grudziądzu — bagnet francuski z I wojny światowej.

P. ANNA-MARIA DE LATUR z Grudziądza — zdjęcie 4 szwadronu 18 Pułku Ułanów w Grudziądzu, wykonane w 1934 r., z dedykacją dla Sławomira Gabriela de Latur.

P. JÓZEF SITNIEWSKI z Grudziądza — dokumenty z okresu okupacji: „Arbeitsbuch für Ausländer” Nr A 79/06157, wystawioną 2.X.1943 r. przez „Arbeitsamt” w Stargardzie Pomorskim; „Kontrollkarte für den Auslandsbriefverkehr” z 1.III.1944 r., wystawioną na nazwisko Ofiarodawcy oraz „Arbeitskarte” na to samo nazwisko.

Uczeń RYSZARD FENCKE z Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Grudziądzu — kindżał kaukaski oraz głównię szabli niemieckiej (część sieczną) z okresu międzywojennego.

P. TADEUSZ PCHEŁKA z Wełcza pow. Grudziądz — medal okolicznościowy Fryderyka Wilhelma III (1770—1840), bity w brązie.

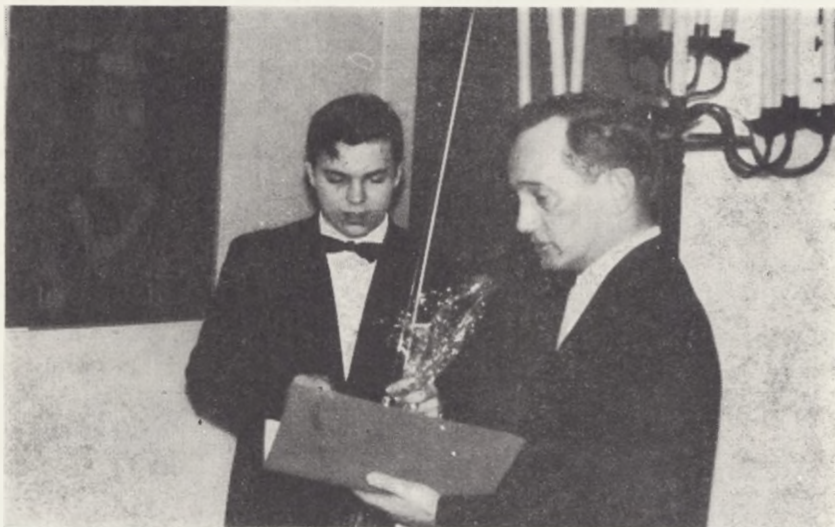
Muzeum w Grudziądzu składa tą drogą wszystkim Ofiarodawcom wyrazy serdecznego podziękowania.

(J. Bł.)

z życia **KPTK**

W dniu 18 stycznia 1968 r. grudziądzki Oddział Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego obchodził uroczyste w salach naszego Muzeum 5-lecie swojej działalności. Na uroczystość tę przybyli m. in. poseł na Sejm PRL i wiceprezes Zarządu KPTK w Bydgoszczy — mgr Witold Lassota, z-ca kierownika Wydziału Propagandy KW PZPR w Bydgoszczy — Bronisław Kaplan, kierownik Wydziału Kultury Prezydium WRN w Bydgoszczy — mgr Czesław Kościecha, I sekretarz KMIP PZPR w Grudziądzu — mgr Władysław Szubski, przewodniczący Prezydium MRN — mgr Władysław Dobrowolski, wiceprzewodniczący Prezydium PRN w Grudziądzu — Brunon

Pinker, sekretarz Zarządu KPTK w Bydgoszczy — red. Bolesław Kozłowski, przedstawiciele świata kultury, oświaty oraz prasy i radia. Na program jubileuszowego zebrania, prowadzonego przez wiceprezesa Zarządu Oddziału KPTK mgra Bolesława Krzemienia, złożyły się: sprawozdanie prezesa Zarządu Oddziału dra Stanisława Myśluborskiego-Wołowskiego z 5-letniej działalności Towarzystwa, wręczenie przez posła PRL mgra Witolda Lassotę nagród i dyplomów siedmiu najbardziej zasłużonym działaczom grudziądzkiego Oddziału KPTK (otrzymali je: dr Stanisław Myśluborski-Wołowski, Helena Minkiewicz, mgr Bożena Sikorska-Nowacka, Krystyna Zabo-

Prezes Oddziału KPTK w Grudziądzu — dr Stanisław Myśluborski-Wołowski wręcza Piotrowi Janowskiemu nagrodę specjalną

rowska, mgr Brunon Klimek, mgr Bolesław Krzemięń i mgr Leon Wesółowski), odczytanie przez kierownika Wydziału Kultury Prezydium WRN listu z życzeniami i wyrazami uznania od prezesa KPTK w Bydgoszczy posła Aleksandra Schmidta oraz przyznanie przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Grudziądzu dyplomu uznania dla Oddziału KPTK „Za szczególne zasługi dla rozwoju powiatu grudziądzkiego”. W części artystycznej uroczystości odbył się — przy akompaniamencie Zofii Vogtman — recital skrzypcowy Piotra Janowskiego, laureata I nagrody V Międzynarodowego Konkursu im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu. Skrzypek, gorąco oklaskiwany przez tłumnie zebraną publiczność, wykonał utwory Henryka Wieniawskiego, Karola Szymanowskiego i Grażyny Bacewiczówny. Na koncercie obecna była również współtwórczyni sukcesów młodego grudziądzanina, znakomita skrzypaczka, wirtuoz i pedagog — prof. Irena Dubiska. Wpisała się ona później w księdze pamiątkowej KPTK: „Jestem niezmiernie rada, że mogłam uczestniczyć w tak miłej uroczystości i mam nadzieję, że produkcja artystyczna mego ucznia Piotra Janowskiego — laureata I nagrody na konkursie (także piątym) im. Wieniawskiego w Poznaniu (listopad 1967 rok) przyczyniła się nieco do uświetnienia tej sympatycznej imprezy”. Piotr Janowski po recitalu otrzymał wiązankę kwiatów oraz specjalną nagrodę ufundowaną przez grudziądzki Oddział KPTK. W dalszym ciągu programu otwarto w Muzeum indywidualną wystawę malarstwa i rysunku Krzysztofa Candra (patrz „Z naszego Muzeum”), a w Domu Kultury GZPG wystawę zbiorową prac członków sekcji plastycznej KPTK — Zenona Zaremby i Zdzisława Sobockiego. Na zakończenie jubileuszowych uroczystości odbyło się w Klubie Domu Kultury GZPG spotkanie towarzyskie

aktywu KPTK. Jubileusz grudziądzkiego Oddziału KPTK wywołał duże zainteresowanie oraz uznanie społeczeństwa dla działalności Towarzystwa i odbił się szerokim echem na łamach prasy i radia.

Dla oceny przebiegu uroczystości związanych z 5-leciem Oddziału odbyło się w dniu 9 lutego 1968 r. zebranie Zarządu Oddziału KPTK, na którym podsumowano pracę poszczególnych sekcji i ich wkład w jubileuszowe obchody. Omawiano także sprawę udziału przedstawicieli grudziądzkiego Oddziału na walnym zjeździe KPTK w Bydgoszczy.

W dniu 15 marca 1968 r. sekcja literacka Oddziału KPTK wspólnie z Biblioteką Miejską zorganizowały kolejny odczyt z cyklu „Kontakty z krajami wyzwalającymi się”. Tym razem tematem prelekcji (po ubiegłorocznych o Ghanie i Kubie) były wrażenia Jolanty Nagórskiej z podróży po Afryce Wschodniej i Półwyspie Arabskim. Prelegentka urozmaicała swoje relacje licznymi kolorowymi przezroczkami. Impreza — odbywająca się w Bibliotece Miejskiej — wzbudziła duże zainteresowanie i zgromadziła wielu słuchaczy.

Salę grudziądzkiego Muzeum były miejscem popularno-naukowej sesji literackiej poświęconej Adamowi Grzymałemu-Siedleckiemu. Na jej program złożyły się referaty poświęcone twórczości pisarza oraz wspomnienia o autorze, oparte na osobistych z nim kontaktach. Prelegentami byli: Marian Turwid, dr Jerzy Konieczny i mgr Henryk Dubowik. Sesja, zorganizowana przez grudziądzki Oddział Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, Kujawsko-Pomorskie Towarzystwo Kulturalne i Wydział Kultury Prezydium MRN odbyła się w dniu 29 marca 1968 r. Wywołała ona duży oddźwięk w naszym społeczeństwie, czego dowodem była frekwencja słuchaczy, wśród których większość stanowiła młodzież szkół średnich.

(now.)